

ONDERZOEK, ONDERWIJS EN SAMENWERKING VOOR DUURZAME, GEZONDE EN EERLIJKE VOEDSELSYSTEMEN

Future Food Utrecht

Wij zijn een community van gepassioneerde onderzoekers, we zijn afkomstig van alle zeven faculteiten van de Universiteit Utrecht en we geloven in de waarde van en de sterke behoefte aan interdisciplinair onderzoek naar en onderwijs over voedselvraagstukken. Wij richten ons op drie kernthema's:

- 1 Nature Inclusive Agriculture
- 2 Feed, Food & Health
- 3 Inclusive Transformation of Food Systems.

Het is een van onze belangrijkste ambities om transformaties van voedselsystemen vanuit een geïntegreerd perspectief te benaderen en dus nemen we alle drie de thema's in al onze analyses op. We werken samen aan onderzoeks- en

onderwijsprojecten (zie de drie kaders), maar we organiseren ook verschillende activiteiten – seminars, workshops en een jaarlijkse conferentie – voor en met onze externe partners en de regio Utrecht.

Future Food Utrecht was de trotse gastheer van de 1000 Caring Actions-conferentie op 19 oktober 2024 op het Utrecht Science Park.

Nationaal Groeifonds RE-Ge-NL
Re-Ge-NL is een Nationaal Groeifonds-programma dat zich richt op regeneratieve landbouw in Nederland. Doel van dit project is een transitie te stimuleren naar een winstgevend en maatschappelijk ondersteund landbouwsysteem dat zich richt op bodemverbetering en natuurherstel. Re-Ge-NL is ontwikkeld door Next Food Collective, Universiteit Utrecht, Wageningen Universiteit en de Universiteit Groningen, in samenwerking met 54 partners uit het hele voedselsysteem, waaronder boerencoöperaties en netwerken.

De contactpersoon van de Universiteit Utrecht voor Re-Ge-NL is dr. Jerry van Dijk, Copernicus Instituut, Faculteit Geowetenschappen.

Healthy food: (im)possible marketing
Met dit project willen we manieren ontdekken om gezond en duurzaam eten tot norm te maken voor Nederlandse consumenten en voedselproducenten. Gefinancierd door het strategische thema *Pathways to Sustainability* van de Universiteit Utrecht, zetten we een mix op van onderzoek, onderwijs (voor professionals en middelbare scholieren) en publieke betrokkenheidsactiviteiten zoals een food fashion show. Bij dit project zijn onderzoekers betrokken van Farmaceutische Wetenschappen, Sociale Wetenschappen en de Utrecht School of Economics, evenals externe partners van de Healthy Food Coalition, het Louis Bolk Instituut, de Keukentijgers en U-Talent.

De contactpersoon van de Universiteit Utrecht voor *Healthy food: (im)possible marketing* is dr. Prescilla Jeurink, Farmaceutische Wetenschappen, Faculteit Bètawetenschappen.

Follow the Food
Binnen het wereldwijde voedselsysteem leeft de ambitie om, binnen de planetaire grenzen, voldoende en gezond voedsel te leveren en tegelijkertijd goed om te gaan met vraagstukken rond ongelijkheid, voedselverspilling en oneerlijke prijzen voor lokale producenten. Het project 'Follow the Food' gaat de werking van wereldwijde voedselsystemen in kaart brengen: landbouwproductie, verwerking, handel en consumptie van voedsel. Voedselproducten met zogenaamde geografische aanduidingen (zoals Gouda Holland, Taleggio, Kakao Berau) zullen worden gebruikt als een lens om de duurzaamheids- en gelijkheidsuitdagingen van wereldwijde voedselsystemen te doorgronden en aan te pakken. Bij dit project zijn onderzoekers betrokken van de faculteiten Geesteswetenschappen en Geowetenschappen en van de Utrecht School of Governance.

De contactpersoon aan de Universiteit Utrecht voor *Follow the Food* is dr. Martijn Huysmans, Utrecht School of Economics.

BARTH-MISSET FONDS: VOOR DIERENWELZIJN IN DE VEEHOUDERIJ

Tussen praktische vooruitgang en lonkend vergezicht

Toen ik in de jaren '80 studeerde bij Else Barth, hoogleraar Logica & Analytische Filosofie, duwde ze mij op een dag na een college Animal Liberation in handen. Het boek van Peter Singer, de filosoof die het speciëisme-begrip muntte, maakte zo'n indruk op me dat ik, toch al geen grootverbruiker, de consumptie van vlees voorgoed achter me liet.

Barths begaanheid met het lot van dieren was groot. Ze vond onze omgang met wezens die, net als wij, stress en pijn kunnen ervaren en een schakering aan emoties kennen een urgent probleem, ons gebrek aan consideratie ermee een schandvlek. Hoewel dieren in haar geschreven werk weinig aandacht krijgen, sloten haar verbaal beleden opvattingen over de behandeling van dieren in met name de intensieve veehouderij aan bij haar filosofische werk. Dat was voor het grootste deel een logische analyse van cognitieve rechtvaardigingen voor wat zij 'onderdrukkingsverschijnselen' noemde: denkwijzen die, vaak ten faveure van een hoger doel, minachting voor (groepen van) individuen legitimeren of zelfs aanmoedigen. Bij haar logische en argumentatieve analyse daarvan richtte ze haar pijlen vooral op seksisme, racisme en antisemitisme. Dat speciëcisme in dat rijtje thuishoort, moge duidelijk zijn.

Else Barth overleed in 2015, enkele maanden voor haar man Henk Misset, die hoogleraar economie was. Ze lieten samen een substantieel vermogen na en wilden dat dit zou worden aangewend voor de

verbetering van het welzijn van dieren in de intensieve veehouderij. Uit die bijzondere nalatenschap is het Barth-Misset Fonds ontstaan. Sinds 2018 geeft dat, door middel van een aanvraagronde, jaarlijks tussen de 2 en de 2.5 ton financiële steun aan projecten – inmiddels 27 – die aansluiten bij de missie.

Else Barth vond ons gebrek aan consideratie met het welzijn van dieren een urgent probleem

Als bestuur proberen we bij de selectie van projecten een passende balans te vinden tussen projecten die, uitgaand van de situatie zoals ie nu is, tot concrete verbeteringen leiden en projecten die niet direct effect hebben op dierenwelzijn, maar die wel perspectief openen op mogelijke scenario's voor een toekomst waarin we dieren dierwaardig behandelen. Zo steunden we Eyes on Animals bij hun streven hittestress tijdens transport op de kaart te krijgen, maar ook een

onderzoek van Wageningen Universiteit naar de rol die boeren in de toekomst zouden kunnen innemen bij de productie van kweekvlees. We gaven Wakker Dier geld voor een mediacampagne die supermarkten moest bewegen te stoppen met het verkopen van kippenvlees zonder een BLK-keurmerk en steunen de Caring Farmers (met onder meer een jaarlijkse bijdrage aan het Caring Congres), niet in de laatste plaats omdat dieren op de boerderijen van de daarbij aangesloten boeren naar buiten mogen en natuurlijk, soorteigen gedrag kunnen vertonen. Maar we zijn ook medesubsidiënt van de documentaire die Kadir Lohuizen met stichting The Food Revolution maakt en die draait om de vraag of we de wereld van voedsel zouden kunnen voorzien zónder daarvoor dieren te exploiteren.

Naast financiële steun aan dit soort projecten, proberen we vanuit het Barth-Misset Fonds een bijdrage te leveren aan het maatschappelijk debat over onze omgang met dieren. We sponsoren met het oog daarop de bijzondere boekenreeks over dierenrechten van Uitgeverij Noordboek en organiseren regelmatig excursies en themadagen. Wie meer wil weten over onze activiteiten en/of overweegt een aanvraag in te dienen, kan alles daarover vinden op onze website: www.barthmissetfonds.nl

Else de Jonge is bestuurslid van het Barth-Misset Fonds.

